

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

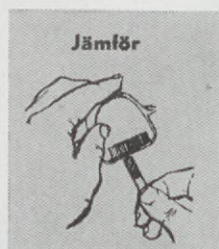
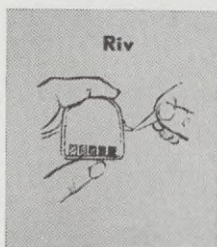
DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift • Nummer **3** 1958 • Pris 1:25

TES-TAPE

Urinsockertest
på 60 sekunder

Lilly

Riv av en bit Tes-Tape, doppa remsan i provet, vänta 60 sekunder, jämför med kassetten färgskala. Anger färgen $\frac{1}{2}$ % eller mera, vänta ytterligare 60 sekunder för slutgiltig jämförelse. Inga provrör, ingen uppvärmning, inga reagenser — provet är klart.

Tes-Tape är ett indikatorpapper, som i en skala från ljusgult över grönt till mörkblått anger glykoshalten i urin. Färgreaktionen bygger på ett enzymssystem, som reagerar specifikt för glykos.

Tes-Tapekassetten innehåller ca 4 m remsa och kostar Kr 11.50 (riktpris). Kostnaden per prov bestäms alltså av den använda remsans längd.

Tes-Tape finns på varje apotek och i vissa sjukvårdsaffärer.

ELI LILLY AND COMPANY, U. S. A.

Generaldistributör

APOTEKSVARUCENTRALEN VITRUM AB

STOCKHOLM 12

Ansvarig utgivare:
Nancy Eriksson

Redaktion och expedition:
Majorsgatan 10
Stockholm Ö
Telefon 61 39 49
Postgiro 50 07 75

Annonsavdelning:
Manhemsvägen 7
Sollentuna
Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:
Gunnar Engleson
Nancy Eriksson
Gunnel Rathsman

Medicinska medarbetare:
Docent, med. dr Gunnar Engleson
Allhelgona Kyrkogata 10, Lund
Överläkare, med. dr Alb. Grönberg
Brättevägen 4, Vänersborg

Prenumerationspris:
7: — kr. pr år
Utkommer i månaderna
februari, april, juni, augusti,
oktober och december

Tryck:
Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:
Majorsgatan 10
Telefon 61 39 49
Stockholm Ö
Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:
Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, Stockholm Va
Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:
Revisor Alexis Åsbrink
Abrahamsbergsvägen 19, Bromma
Telefon 26 40 24, Stockholm

Omslagsbilden visar Svenska Diabetesförbundets ordförande Nancy Eriksson och den första ordföranden fröken Therese Sandin från Landskrona.

DIABETES

Organ för Svenska Diabetesförbundet
Nummer 3, juni 1958, årgång 8

Innehåll:

15 år	3
Passiva medlemmar och fonder	5
Märkliga rön vid sockersjukesundersökning	9
Trevliga träffar på riksstämman	13
Från våra föreningar	14
Smärtfri injektionsspruta	19
Blekinge läns sockersjukesförening	20
Styrelsens förvaltningsberättelse	22

Klara fakta om

SUCARYL

Det VÄRMEBESTÄNDIGA
sötningsmedlet
UTAN NÄRINGSVÄRDE

(Cyklamatsodium, Abbott)

● *Vad det är:* SUCARYL är ett sötningsmedel utan näring, användbart vid tillagning av sockerförbjuden dietmat för diabetes- och fettsotpatienter. Dess funktion är att åstadkomma önskad sötma utan tillskott av kolhydrater och därmed underlätta för patienterna att hålla stränga dietföreskrifter. SUCARYL är värmebeständigt, vilket gör det användbart vid kokning, bakning, konservering och djupfrysning utan att det därmed förlorar sin sötma. Följden härav är att SUCARYL har vidsträckt användbarhet vid matlagning. SUCARYL har sockerliknande sötma och efterlämnar vid ordinarie bruk ingen bitter eller metallisk eftersmak.

● *I två former:* SUCARYL finns numera i både natrium- och calciumform. De praktiska, skummande SUCARYL natriumtabletterna på ett åttondels gram finns i glas om 100 och 1.000 stycken. SUCARYL calcium sötningslösning, en nyuppfunnen natriumfri form för strikt salt diet, finns i för hushållsbruk praktiska flaskor om 120 ml.

● *Rekommenderat bruk:* När SUCARYL intages i normala mängder förekommer ingen upplagring av det i kroppen eller några toxiska verkningar.

Patienter på strängt saltfattig diet böra emellertid använda calciumlösningen. Calciumformen av SUCARYL har lägre tröskel för bitter smak, förnimbar i vissa födoämnen när proportionen uppgår till 0,5 procent, jämfört med omkring 0,8 procent för natriumformen. Båda formerna äro lika bra vid ordinarie bruk.

ABBOTT LABORATORIES SKANDINAVISKA AB

Lindhagensgatan 132 — STOCKHOLM — Telefon 520255

FINNES ATT KÖPA PÅ ALLA APOTEK

15 år

Svenska Diabetesförbundet firade i samband med sin riksstäm-
ma jubileum. Det var nästan på
dagen 15 år sedan representanter
från Landskrona, Hälsingborg,
Malmö och Halmstad strålade
samman på hotell Bristol i Lands-
krona, bildade förbund och valde
Terese Sandin till förbundsordför-
ande. En av ledamöterna i denna
första styrelse Eric Carlsson har
sedan dess under skiftande regimer
suttit kvar i förbundets ledning
och utgjorde ett värdefullt stöd
för sans och måtta. Vid denna
stämma hade han avböjt återval.

Förbundet flyttade snart från
Landskrona till Göteborg, där
Sven Norberg och Pelle Börjesson
hade ordförandeskapet några år
var. 1950 kom styret till Stock-
holm med Arnevi som ordförande
under 6 år. Det blev en rekord-
artad ansvällning genom före-
ningsnybildning över hela landet.
Största förtjänsten som agitator
för förbundet hade Karl-Erik
Bergström från Karlskoga, som i
ett svep bildade ett trettiotal före-
ningar, för all del mer eller mind-
re stabila men dock en kärna för
förbundet. En liknande byggär-
ning gjorde Albin Lindqvist från
Norrköping, och så var förbundet
uppe i 67 lokalavdelningar.

Tidigt ställdes krav på fritt in-
sulin, extra livsmedelsransoner un-
der kristiden, körkort på generö-
sare grunder, lotteripengar till dia-
betesforskning, egna barnkolonier

m. m. Krav som endast delvis
kunnat realiserats.

Behandlingen av diabetes är
konservativ. Insulindoseringen har
visserligen ändrats, dieten spelat
en växlande roll, tabletter kommit
till viss användning, men fråge-
tecknen står kvar om sjukdomens
orsak. Många har nu haft insulin
i 25—30 år och klarat arbete och
familj. Men vi börjar se allt fler
åldrande ungdomsdiabetiker, och
komplikationerna är dagens mör-
ka erfarenheter. Därför står allt-
jämt uppgiften att främja forsk-
ning på diabetesområdet som för-
bundets viktigaste. Årets riks-
stämma förvandlade sin forsk-
ningsfond till en stiftelse och an-
tog stadgar, enligt vilka läkare
kan söka bidrag ur fonden före
den 1 januari och utdelning ske
under våren. Stämman antog ock-
så en stiftelseurkund för en hjälp-
fond, till vilken Blekingeföreningen
skänkt starttusenlappen och sedan
Halmstadföreningen spätt på.

Malmöföreningens utomordent-
liga arrangemang med besöket på
barnkolonin i Höllviksnäs och
Malmö stads högtidsmiddag och
inte minst visningen och mottag-
ningen i Köpenhamn gjorde riks-
stämman till en organisatorisk
fullträff. Förhandlingarna blev till
en enighetsförklaring, som borgar
för fortsatt lugn och mognad för
organisationen.

Waney Eriksson

**Sackarinfritt
sötningsmedel för
alla som måste
undvika socker**

Syntetiskt sötningsmedel, som framför allt är indicerat vid diabetes och adipositas. Det rekommenderas sådana patienter, hos vilka man önskar inskränka kaloritillförseln och minska kolhydratomsättningen. Följaktligen är Assugrin särskilt lämpligt som sötningsmedel även vid avmagringskurer.

Absolut oskadligt och förorsakar varken matsmältningsbesvär eller andra obehag.

Tål kokning, gräddning och nedfrysning och kan därför användas vid tillredning av alla slags maträtter och drycker — även safter.

Ger ingen bismak, varför maträtter sötade med Assugrin gärna ätes även av dietpatienternas anhöriga. Husmodern slipper därför besväret att tillreda specialrätter.

Praktisk fickförpackning

med 50 tabletter Kr. 1.65
Glas » 500 » » 12.40
» » 1000 » » 22.50

Försäljes på apotek och i färghandel.

(Riktpriser)

AKTIENGESELLSCHAFT »HERMES», ZÜRICH
Repr. i Sverige: CIBA PRODUKTER AB, STOCKHOLM

Svenska Diabetesförbundets Riksstämman i Malmö under pingsthelgen i år säges ha varit en av de betydelsefullaste. Det är omöjligt att referera alla punkter på dagordningen men här är några ord om de viktigare besluten

Passiva medlemmar och fonder

För att göra det möjligt för organisationer och enskilda på orter där det inte finns någon Diabetesförening att stödja Svenska Diabetesförbundets verksamhet diskuterades möjligheten av att dessa skulle kunna anslutas direkt till förbundet, som passiva medlemmar. Efter en stunds diskussion där det betonades, att förbundet på intet sätt skulle konkurrera med de lokala föreningarna om medlemmarna beslöt att man skulle genomföra ett tillägg till paragraf 4 i förbundets stadgar. »Organisationer eller enskilda har möjlighet att ansluta sig som stödjande medlemmar direkt till förbundet och erlägga en årsavgift, vars storlek bestäms av riksstämman». Man beslöt att årsavgiften för en passiv stödjande medlem skulle utgöra minst 10 kr för enskilda och 25 kr för organisationer.

Fonder

Ett annat av de viktigare beslut som fattades, var att särskilda stiftelser för förbundets forskningsfond och hjälpfond bildades.

Stiftelsen, vars namn är Svenska Diabetesförbundets forskningsfond har till ändamål att främja vetenskaplig forskning rörande sockersjukan. Styrelsen skall bestå av samma personer, som ingår i Svenska Diabetesförbundets styrelse. Räkenskaperna kommer att granskas av förbundets revisorer och det blir förbundets riksstämman, som beslutar om ansvarsfrihet för förvaltningen. De anslag som kommer att beviljas kungöres i tidskriften Diabetes och i annan lämplig medicinsk tidskrift. Kommande års forskningsanslag bestäms vid ordinarie höstsammanträde.

Svenska Diabetesförbundets läkarråd har att yttra sig över de inkomna ansökningarna samt uppgöra förslag till utdelning.

Den andra stiftelsen avser att vara en fondhjälp åt särskilt behövande diabetiker. I första hand ämnar man lämna ekonomiskt stöd åt behövande medlemmar i föreningar, anslutna till Svenska Diabetesförbundet. I enstaka fall kan dock ekonomiskt stöd även till icke medlemmar komma ifråga.

Styrelsen utgöres av samma personer, som ingår i Svenska Diabetesförbundets arbetutskott. Den som vill söka bidrag ur denna fond skall göra det skriftligt hos styrelsen, efter det att styrelsen för den lokalförening som sökanden tillhör eller inom vars område sökanden bor tillstyrkt. Ansökningar kan göras när som helst och skall behandlas skyndsamt av föreningarnas styrelse.

Båda dessa stiftelser är underkastade sådan tillsyn och anmälningsplikt, som stadgas i lagen av den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

Avdrag vid deklaration

En av de motioner, som mest diskuterades vid Riksstämman var Umeåföreningens motion om att få till stånd en generell rätt till avdrag för diabetiker vid självdeklaration. Man var överens om att diabetiker har avsevärda utgifter för sin sjukdom men att dessa kostnader varierar i olika landsändar. Man enades till slut om att det nog var bäst att var och en diabetiker fick försöka få de avdrag, som han anser berättigade, ty om ett generellt avdrag skulle ha kunnat komma till stånd, hade detta blivit helt obetydligt. Naturligtvis kommer förbundet och föreningarna även i fortsättningen att hjälpa sina medlemmar i denna fråga så att ingen skall bli utan det avdrag, som kan vara möjligt att få.

Göteborgsföreningen hade motionerat om fluoridering av dricksvattnet. Man ansåg, att diabetikerna dricker mer vatten än andra

människor och att det inte var klarlagt om fluorideringen kunde orsaka skador på bl. a. njurar, skelett och leder. Motionärerna lugnades emellertid av bl. a. docent Gunnar Engleson, som ansåg att det inte finns någon rimlig orsak att misstänka att fluorideringen skulle kunna innebära några skadeverkningar. Svenska Diabetesförbundets styrelse hade vänt sig till en mängd medicinska instanser, bl. a. överläkaren Johan Rudebeck, docent Rolf Luft och Statens Institut för Folkhälsan. Från intet håll har det kunnat styrkas, att skadliga verkningar har konstaterats. Man har alltså ställt sig skeptisk till att en sådan risk föreligger.

De blindas problem

Förbundets gamle ombudsman, Karl Erik Bergström i Karlskoga ansåg, att något borde göras för de diabetiker, som blir blinda och som behöver skolas om för ett nytt yrke. Det är platsbrist på de skolor för blinda som redan finns och av dem som tages in, är närmare 50 % diabetiker. Han ansåg vidare, att vid de nuvarande skolorna blir det inte den diabetesbehandling, som erfordras, vilket gör, att diabetikerna får sämre kondition, vilket kan orsaka den diabetesjuke ytterligare komplikationer. Denna motion var riksstämman mycket positiv till och man ansåg att problemet var av största vikt, ty undervisningen för blinda sockersjuka måste läggas på ett annat sätt än för dem som alltid har saknat sin syn. Framför allt får den sockersjukes medicin-

ska vård inte eftersättas. Svenska Diabetesförbundets styrelse hade inhämtat överstyrelsens för Yrkesundervisning mening om motionen och den fann den beaktansvärd och värd att ta fasta på. Riksstämman beslöt att bifalla motionen och ge Svenska Diabetesförbundets styrelse i uppdrag att hos statsmakterna hemställa om en speciell yrkesskola för synskadade diabetiker samt ökade bidrag till de skolor, som redan finns.

Många andra frågor diskuterades naturligtvis också på kongressen. Det här är bara ett kort referat från några av de viktigaste punkterna. Ett fullständigt protokoll från riksstämman blir inom kort klart hos Svenska Diabetesförbundet.

Livbolagsanslag för forskningen

Man anser sig i USA ha konstaterat en stark tillbakagång av dödligheten i sockersjuka, men samtidigt har antalet sockersjuka patienter ökat, främst beroende på den ökade livslängden, säger ordföranden i Svenska livförsäkringsbolags nämnd för medicinsk forskning, dr. P. O. Berge, i ett uttalande i Försäkringstidningen.

— Sockersjuka är i viss mån ärftlig, säger dr. Berge vidare, och detta har medfört en ökning av antalet födda med anlag för sockersjuka. Samtidigt har konstaterats, att de sockersjuka trots insulinbehandling ibland får besvärande följsjukdomar. Det lär en

gång ha sagts, att före insulinets upptäckt ingenting kunde och efter insulinets upptäckt ingenting behövde göras för de sockersjuka. Tyvärr har detta sista visat sig vara felaktigt och f. n. pågår runt om i världen en intensiv forskning för att söka klarlägga sjukdomens orsaker och verkningar.

Denna forskning har de svenska livförsäkringsbolagen genom sin medicinska nämnd stött sedan 1955, och tillsammans med tidigare anslag för hjärt- och kärlforskning sedan 1951 har livbolagen hittills utdelat 550.000 kr. Man har helt naturligt sökt stödja forskning inom sådana grenar av medicinen, där sjukdomarna enligt tillgänglig statistik över dödsfall och arbetsförmåga är av särskild betydelse för livförsäkringsrörelsen. För att undvika en splittring av anslagen har man koncentrerat anslagsverksamheten till ett forskningsområde i sänder. Man hoppades härigenom kunna så effektivt som möjligt dels åstadkomma en stimulans av redan existerande forskning, dels också nyskapa forskningsintresse. För år 1958 har nämnden beslutat utvidga området för sin anslagsverksamhet att omfatta förutom diabetes även lever-sjukdomar.

Inackordering önskas

20-årig diabetiker

som studerar vid teknisk skola
önskar inackordering hos diabetes-
familj i Stockholm. Svar till Sv.
Diabetesförbundet, tel. 61 39 49

Ett sötningsmedel utan bismak:

SOCKATIN N Tabletten

Liten svensktillverkad tablett med stor verkan och till cirka halva priset av liknande utländska fabrikat på svenska marknaden.

Har Ni provat SOCKATIN-STRÖ till gröt eller bak?

Kan ej användas till varma eller kalla drycker.

SOCKATIN N, (baserat på natriumcyklammat) pris: 100 st. kr. 1:75; 1.000 st. 13:50; 2.000 st. 24:00

SOCKATIN (baserat på calciumcyklammat) pris 100 st. kr. 1:55; 1.000 st. 11:50, 2.000 st. 20:50; är natriumfri och rekommenderas patienter på saltfattig diet. Båda tablettorna tål att kokas.

Finns SOCKATIN N, SOCKATIN eller SOCKATIN-STRÖ ej på Edert apotek sända vi gärna portofritt order på minimum 10:00 kr.

Bra recept!

SOCKERKAKA UTAN SOCKER

3 ägg, 100 gr mjöl, 4 strukena tsk bakpulver, 150 gr margarin, ca 12 st. Sockatin N tabl. upplösta i 1 dl kokande vatten.

Rör ut äggulorna. Blanda i mjölet, som förut är blandat med bakpulveret. Rör i det smälta margarinet samt SOCKATIN-lösningen tills en jämn smet bildats. Sist iröres de till hårt skum slagna vitorna. Gräddas i smord och skorp mjölad form i 25 min. — medelvarm ugn.

MOCCATÄRTA UTAN SOCKER

Ca 4 st. Sockatin N tabl. upplöses i 1 dl varmt kaffe, tillsättes 1 dl mjölk, samt 25 gr maizenamjöl, får ett uppkok, varvid tillsättes klumpvis 75 gr kallt smör, röres väl.

Samma smet som ovan + 25 gr kokosflingor. Skär igenom kakan. Bred ett lager kräm emellan och lägg ihop samt spritsa över resten av krämen innan den kallnat.

DANSK RÖDGRÖT

7½ dl sur saft (gjord på ca 1 hg svarta och 3 hg röda vinbär samt

6 dl vatten). Koka upp saften och låt ca 20 Sockatin N tabl. smälta. Tillsätt därefter 35—40 gr potatismjöl utrört i 1 dl vatten, vispa väl och låt krämen koka i 2 min. 20 sockatintabl. kostar i 2000 st. förpackning 24 öre. 3 hg socker 45 öre.

SÖTA ÄTTIKSGURKOR UTAN SOCKER

Gurkorna lägges i vatten. Efter 24 tim. mätes vattenmängden och en motsvarande saltlake hälls kokande över gurkorna. Saltlaken: ½ kg salt till 3 liter vatten. Efter ytterligare 24 tim. kokas denna lake åter upp och hälls åter över gurkorna. Nästa dag kokas ättikslaken (se vanlig styrka på flaskan) och pr liter ättika löses ca 25 Sockatin N tabl. i den kokande ättikan. Tillsättes 10 gram hel vitpeppar, 10 gram hel gul senap, 1 knippa dill, 20 st. syltlökar samt 1 gram benzoesyrtatratron när lagen tagits av elden. Hälls genast över gurkorna. Gurkorna måste alltid hållas täckta av laken. Förvara dem svalt.

FERTIN

Vitemöllegatan 7 H, MALMÖ

Y. Stranke rapporterar om undersökningarna.

Märkliga rön vid sockersjukaundersökning

I en ledare i Diabetes nr 2 1957 konstaterade förbundets ordförande Nancy Eriksson, att sockersjukan var på väg att bli en av våra allvarligaste folksjukdomar. Ett av problemen var emellertid, att man visste så litet om de människor, som egentligen var diabetiker. Vid amerikanska och franska undersökningar av hela befolkningen inom vissa områden hade man funnit åtskilliga nya fall, som förut inte varit diagnostiserade. I Sverige hade man inga sådana erfarenheter, men man hade på känn att det fanns åtskilliga upptäckta sjuka, som borde komma under läkarvård.

Detta inspirerade Karlskronaföreningens energiske ordförande, Yngve Stranke, att ta kontakt med docent B. Schersten och Blekinge landsting för att utarbeta en plan för att undersöka förekomsten av sockersjuka. Undersökningen skulle omfatta samtliga personer i Blekinge och därför ansåg man det lämpligast att göra den i samband med skärmbildsundersökningen.

Man har nu kommit igång och genomfört undersökningar i några

kommuner. Resultaten var utan tvivel märkliga. På en enda dag fick man i Karlskrona nio misstänkta fall. Bl. a. fann man en 11-årig flicka, som man på så sätt räddade till livet. Hon var mager och trött. Föräldrarna förstod inte vad det var för fel med henne, utan sjukdomen hade förblivit upptäckt. Överstelöjtn. G. Haener, som leder undersökningen, säger att bara att rädda denna enda flicka har motiverat hela undersökningen.

Sedan starten den 31 mars har man bara hunnit utföra prov i ett fåtal kommuner. Resultaten är emellertid så märkliga, att de förtjänar att nämnas. Tre mil öster om Karlskrona ligger Jämjö storkommun. Här undersökte man 4.490 personer. Av dessa var 25 redan kända diabetiker, men man upptäckte inte mindre än 78 nya fall, d. v. s. nära 2 % av befolkningen i denna kommun hade sockersjuka. I Sturkö kommun undersökte man 820 personer. Två var förut kända diabetiker, men nio nya upptäcktes. I Randala undersöktes 1.436 personer. 24 var

förut kända diabetiker men 14 nya fall hittades.

Att det stora antalet nyupptäckta fall var så stort, höll på att bli för mycket för lasarettet i Karlskrona, där man skulle ta hand om dem. De flesta nyupptäckta är åldersdiabetiker, men många barn finner man också.

Eftersom diabetes är i viss mån ärftlig, kan man inte göra några exakta generella förutsägelser om antalet oupptäckta diabetesfall runt om i landet, men det råder ingen tvekan om, att siffrorna kommer att bli skrämmande. Det kan dock nämnas, att man även i USA räknar med att 2 % av befolkningen har diabetes. Detta stämmer med vad man funnit i Blekinge men är dubbelt så mycket som vi i Sverige tidigare beräknat. Man vet nämligen, att det finns ungefär 35.000 diabetiker, som tar insulin och det finns lika många diagnostiserade, som inte tar insulin. Det skulle alltså finnas dubbelt så många diabetiker här i landet än dem man nu känner till.

Telefoner och fri semester åt handikappade husmödrar

92 stipendier fördelas under hälsoåret

Under 1958 års stora hälsokampanj har Kooperativa kvinnogillesförbundet tillsammans med Folksam ägnat särskild uppmärksamhet åt de handikappade husmödrarnas isoleringsproblem. De lokala kvinnogillenas medlemmar

har under det senaste halvåret runt om i landet tagit kontakt med handikappade husmödrar och underrettat dem om att man våren 1958 skulle komma att bekosta två veckors semestervistelse med fria resor för en handikappad husmor i vart och ett av gillesförbundets 23 distrikt och att efter samma geografiska regel bekosta installationen av telefon med ett års abonnemangsvgift för 23 andra husmödrar. Omkring 400 ansökningar har insänts, av vilka ungefär hälften kommer på telefon och hälften på semester.

De största grupperna bland de sökande är husmödrar med rörelsehinder på grund av polio eller ledgångsreumatism, och därefter följer sådana som lider av multipel scleros samt blinda. Handikappade till följd av olycksfall finns också bland de sökande. Ansökningsformuläret har utformats så, att svaren ger en ganska god föreställning om de rörelsehindrade husmödrarnas svårigheter i olika avseenden.

Utöver dessa 46 stipendier har gillesförbundet beslutat anslå ytterligare 46 stipendier till fri semestervistelse, och dessa anslag består av gillesförbundets inkomster från försäljningen av Mors blomma. Sammanlagt är det alltså 23 husmödrar som får telefon och 69 som får två veckors fri vistelse på något av gillesförbundets egna semesterhem eller andra, av gillesförbundet godkända semesteranläggningar.

Semesterstipendiaterna har i första hand utsetts bland handikappade husmödrar med minderåriga barn.

*Ni gör det så
lätt själv med*
CLINITEST
och **ACETEST**

Snabbt, enkelt och tillförlitligt kan Ni själv kontrollera urinen på socker och syra. Med Clinitest och Acetest är det så här enkelt:

CLINITEST för socker i urin:

En Clinitest-reagett läggs i ett provrör innehållande 5 droppar urin och 10 droppar vatten. Genom att efter 15 sekunder jämföra färgen i provröret med Clinitest-färgskalan får Ni reda på sockerhalten.

Clinitest och Acetest finns på alla apotek.
AMES COMPANY (LONDON) LTD

ACETEST för syra i urin.

Placera en droppe urin på en Acetest-reagett. Jämför efter 30 sekunder den uppkomna färgen med Acetestfärgskalan.

FÖRPACKNINGAR:

Clinitest-etui (glas à 36 reagenter,
provrör och pipett)
Clinitest, glas à 36 reagenter
Clinitest, glas à 100 reagenter
Acetest, glas à 100 reagenter

Några av kongressdeltagarna på utflykt.

Trevliga träffar på riksstämman

På en diabeteskongress förekommer det inte bara förhandlingar. Det skulle bli alltför långtråkigt. Medlemmarna har ju rest från hela landet. De är trötta efter resan och förhandlingarna tröttar också. Därför hade värdforeningen i Malmö gjort upp ett både trevligt och omväxlande program för deltagarna.

Redan första dagens eftermiddag reste alla deltagarna i abonnerade bussar ut till Höllviksnäs för att titta på Malmöföreningens nya sommarkoloni för sockersjuka barn. Kolonin är belägen i en trevlig villa, som förut varit privatbostad, men som nu inköpts och byggts till för att bli koloni för 24 barn. Här får barnen vistas några sommarveckor för att lapa solsken och samla krafter för vintern.

Det är inte bara barn från Malmö, som kan få komma ut till denna koloni. Man tar gärna emot barn från hela landet. Men det är bäst att anmäla sig i god tid, annars kan det vara fullbelagt. Kolonin förestås av en examinerad

sjuksköterska och docent Gunnar Engleson i Lund är kolonins läkare.

De besökande kongressdeltagarna var eniga om att här hade man verkligen fått ett idealiskt läge. Barnen har ett särskilt hus att sova i och en särskild »skränkåk». Där kan de vara under regniga dagar och föra så mycket bus de orkar. De stör ingen. I huvudbyggnaden finns kök, matsal, samlingsrum samt personalbostäder.

Efter några timmar var man åter i Malmö och nu vidtog en timmes förhandlingar. Här efter bjöd Malmö stad på middag för hela kongressen. Samkvämet där-

I det här huset sover kolonibarnen.

efter blev som var och en kan se av bilderna härintill av det uppslupna slaget. Det lär dock vara konstaterat att man inte förr i Malmö stad hört så skön allsång som den kvällen.

Efter förhandlingarna, som upptog hela nästa dag var kvällen fri. Många deltagare tillbragte kvällen i Malmö trevliga folkpark. Blå tåget, gammeldansen och kaféet »Far i hatten» var populärast.

Den sista dagen ägnades en utflykt till Köpenhamn med studiebesök på Nordisk Insulinlaboratorium och Niels Steensens Hospital för sockersjuka. Nordisk Insulinlaboratorium är en stiftelse, som grundades 1926 för att tillverka insulin. Det har nu vuxit ut till en stor fabrik som exporterar insulin till en mängd länder bl. a. Sverige. Det ekonomiska överskott, som tillverkningen ger användes till att forska vidare om insulin och sockersjuka. En del av pengarna användes också till att driva Nils Steensens Hospital. Här har man ett specialistsjukhus för enbart diabetiker. De kommer hit från hela Danmark och blir inställda. De får under tiden undervisning om hur de skall sköta sig och hur de skall laga den dietkost, som man är mycket noga med att patienten verkligen äter även när han kommit hem.

Besöket var naturligtvis mycket intressant. Det gav mängder av nyttiga lärdomar att föra vidare till föreningsmedlemmarna. Vad som emellertid utgjorde kongressens höjdpunkt var den lunch som Nordisk Insulinlaboratorium bjöd deltagarna på hos Den kongelige Skydebane Sølyst. Denna byggnad

Damerna fick låna herrarnas kavajer när det var som roligast.

daterar sig från 1600-talet och är ofta omtalad i den danska skönlitteraturen. Den romantiska parken och den vackra egendomen skapar en atmosfär, som man nog inte kan finna någon annan stans. Numera ägs den av den mer än 600 år gamla kungliga skytteföreningen. Detta var verkligen en värdig avslutning på en framgångsrik kongress och vi tänker med tacksamhet på våra vänliga danska värdar, som visat så stort tillmötesgående.

Två deltagare framför en modell av en insulinmolekyl hos Nordisk Insulinlaboratorium.

ESKILSTUNA

Eskilstuna Sockersjukeförening har hållit årsmöte i NTO-lokalen. Att leda förhandlingarna valdes Sören Grawelli. Styrelsen fick följande utseende: ordf. Rune Sundberg, sekr. Sven Lindkvist, kassör Birger Jansson, vice ordf. Martin Johansson samt Holger Huselius, Sören Grawelli och Karl Månsson. Till revisorer utsågs Otto Lindberg och Sven Erik Andersson. Ombud till riksstämman i Malmö blev ordföranden Rune Sundberg.

Efter mötet bjöds på ett trevligt underhållningsprogram av Unga Örnars programtrupp. Och sedan slöt kvällen i gemyttets tecken med kaffe och dopp. Ett 60-tal personer var närvarande.

BORLÄNGE

Sockersjukeföreningen i Borlänge m. o. har haft årsmöte på Gilberths konditori i Borlänge. Den avgående styrelsen omvaldes. Föreningen har under året skickat en sockersjuk gosse på koloni och hoppas att även i sommar få hjälpa någon. Det är smått om platser på kolonien. Vistelsen är fri för barnen då föreningen erhåller bidrag från Borlänge stad och Stora Tuna kommun och efter hänvändelse till Borlänge Barnens Dag kan även i viss mån bidrag erhå-

las. Då en sommarvistelse för ett barn kostar 600 kr för c:a åtta veckors vistelse, är föreningen mycket tacksam för alla de bidrag som erhållits från stad och kommun.

SKELLEFTEÅ

Föreningen för sockersjuka i Skellefteå med omnejd har hållit årsmöte på Pehrssons terrass i Skellefteå under direktör H. Linders ordförandeskap.

Föreningens medlemsantal ökade under fjolåret med åtta och utgjorde vid årsskiftet 138. Medlemsavgiften för 1958 bestämdes till 5 kr per medlem.

Till ledamöter i styrelsen för två år återvaldes hr Martin Lindström och fru Eivor Lindström, Skellefteå, samt hr August Andersson.

Efter förhandlingarna höll lasarettsläkaren dr L. Söderhjelm ett intressant föredrag om behandlingen av sockersjuka barn. Efter föredraget fick dr Söderhjelm besvara en hel del frågor, som framställdes av de närvarande. Sist följde kaffe med sockerfri tårta.

HÄRNÖSAND

I akt och mening att tillvarata de sockersjukas intressen inom olika områden bildades vid ett möte på Adelhems i Härnösand Södra Ångermanlands diabetesförening. Ett 35-tal intresserade hade mött upp, och dessa fick bl. a. lyssna till ett föredrag av överläkaren docent Thor Sällström, Härnösand.

— De som lider av diabetes måste leva under vetenskapens klara stjärna, fastslog ordföranden i Svenska Diabetesförbundet, fru Nancy Eriksson, Stockholm.

I sitt föredrag behandlade överläkare Sällström de olika metoder och medicinska rön vetenskapen gjort för att komma till rätta med de sockersjukas problem. Bl. a. berörde han frågan om vad en gravid kvinna bör iaktta om hon har diabetes och han framhöll särskilt betydelsen av att den blivande modern försöker hålla vitaminbristen på avstånd. Dr Sällström förklarade också på en fråga att det inom läkarvetenskapen f. n. finns två skolor: en riktning som menar att fri kost är det enda saliggörande, medan den andra — och den tycks vara på rätt väg — anser att restriktiv kost är att föredra.

En kortare diskussion utspann sig kring detta tema, liksom om de fördomar som finns att bekämpa beträffande de sockersjuka. Fru Eriksson upplyste om att den allmänna inställningen dock är på väg att förändras.

UDDEVALLA

Ett 20-tal medlemmar i Diabetesförbundet i Uddevalla med omnejd hade infunnit sig till föreningens sedvanliga mötesförhandlingar i Uddevalla. Föreståndare Erik Erlandsson, Uddevalla, var närvarande och talade om sjukförsäkrings- och pensionsfrågor. Efter mötesförhandlingarna underhöll fröken Elna Karlsson med sång och kvällen avslutades med kaffeservering.

Några styrelseledamöter i Örebroföreningen

ÖREBRO

Diabetesförbundet i Örebro med omnejd har anordnat vårbasar i ungdomsgården. Det var många fina gåvor föreningen hade fått mottaga till försäljning. Och det blev många välkomna slantar i netto. Publiken bjöds på sång och musik och kaffe med hembakat bröd.

GÄVLE

Föreningen för Sockersjuka i Gävle har hållit vårmöte på Restaurang Wårdshuset med 30 medlemmar närvarande.

Årets verksamhetsprogram togs upp till diskussion med medlemmarna. Man önskade flera möten än vad man haft under tidigare år. Styrelsens förslag om att, förutom detta vårmöte, hålla ett sommarmöte i form av en bussutflykt, ett (ev. två) höstmöten samt ett julmöte vann de flestas gillande. Förslag framkom om att

sommarutflykten skulle ställas till Öregrund och styrelsen fick i uppdrag att undersöka möjligheterna och kostnaderna för en dylik bussresa till och vistelse i den idylliska lilla roslandsstaden vid havet under en söndag i början av augusti. Styrelsen fick också i uppdrag att kontakta föreningarna i Sandviken och Uppsala för att föreslå dem att göra en liknande utflykt samtidigt med oss, så att alla tre föreningarnas medlemmar kunde träffas och bekanta sig med varandra.

Mötet beslöt, att styrelsen skulle kontakta doktor Bo Andersson, Stockholm, för att försöka få honom att medverka med ett föredrag på höstmötet. Enligt styrelsens förslag skulle ytterligare ett möte hållas under hösten, då några av stadens affärsmän skulle inbjudas för att demonstrera och sprida kännedom om de sockerfria artiklar, som saluförs i marknaden, såsom choklad, konserver m. m.

NORRKÖPING

De sockersjukas förening i Norrköping har hållit årsmöte på nya Hemgården. Ordföranden Nils Strid hälsade medlemmarna välkomna. Herr Richard Ohlsson ledde årsmötesförhandlingarna. Man beslöt höja medlemsavgiften för nästa år till 10 kr. eller, när det gällde familjemedlemmar, 10 kr. för en och 5 kr. för övriga i familjen. Mötet beslöt att även i år skicka sockersjuka barn, som så önskar, på sommarvistelse på föreningens bekostnad på brukskoloni för sockersjuka.

Om alla sockersjuka människor vore organiserade, avslutade ordföranden, skulle mycket pengar komma forskningen till del och vi kanske kunde klara utgifterna för forskningen själva. Ordf. avslutade därefter mötet och överlämnade ordet till kvällens föredragshållare dr S. Törnqvist, som gav råd och anvisningar om sockersjuka-behandling. Sjukdomens uppkomst är okänd, nämnde han, men den kan sammanhänga med arvsanlagen. Talaren berörde dr Bantings insulinupptäckt, en intressant forskningsperiod, och svarade därefter på medlemmarnas frågor.

De c:a 75 närvarande medlemmarna samlades sedan vid kaffebordet till en stunds efterprat.

I styrelsen märkes ordf. Nils Strid, vice ordf. R. Ohlsson, kassör C. E. Lövdahl, sekr. fru G. Lindén.

GÖTEBORG

Tisdagen den 6 maj anordnade Diabetesföreningen i Göteborg m. o. sin årligen återkommande vårfest. Denna gång var festen förlagd till hamnens stolthet, den fyrmastade barken Viking. Kl. 19.30 antrades skutan av många medlemmar och deras bekanta, kanske för många, då ett hundratal var väntade och 150 personer infunno sig. En av Göteborgs mera kända glädjespridare, Einar Fagstad, klämde från början i med sjömansvisor och historier i mängd. Efter förhandlingarna ledda av ordf. Rune Johansson, blev det kaffedrickning med halvmeters-

långa »landgångar» som tilltugg. Sedan följde visning av fartyget, som i själva verket är en flytande sjömansskola, det blev en mycket intressant rundvandring under sakkunnig ledning.

Barken Viking

En stor fruktkorg, som skänkts av en medlem, blev under stor spänning utlottad. Kl. 11 var det tid att gå i land efter en i allt lyckad afton.

Coj

KARLSKOGA

Karlskoga Diabetikerförening har vid sitt årsmöte kunnat konstatera att det år som gått varit ett framgångsrikt år och årsrapporten kunde visa att allmänhetens intresse för oss varit stort och i form av kontanta gåvor till oss ökat vår kassa med kr. 1.250. Genom försäljning av 1.000 lotter har kassan ökat med kr. 400, dessutom har lotterier ordnats och tillfört oss kr. 250, varför vi kan börja det nya arbetsåret med ett överskott på kr. 1.084.

Dr Rolf Luft har gästat föreningen en gång och haft ett föredrag som samlat fullt hus, i stället för honorar mottog han av avd. en check på kr. 1.000, som överlämnades av Karl Erik Bergström till forskningsfonden. Denna har förut under året fått mottaga kr 500 från avdelningen.

Anslag har utgått till »Talbocken» och svårt sjuka medlemmar, samt till 4 barn som vistats på kolonier. De har uttagits av läkare i Karlskoga.

En cirkel i brailleskrift har varit ordnad under studiesäsongen med blindskolelärare Sture Wiklund som ledare. Denne har under hela vintern hämtats och hemskjutsats av medlemmar av Karlskoga kvinnliga bilkår, fullkomligt gratis, en vacker handling då läraren bor i Kristinehamn.

Karl Erik Bergström redogjorde för sina motioner till Riksförbundet, och fått dessa tillstyrka av yrkesskolenämnder och arbetsutskott, angående öppnande av särskilda skolor för dessa som bli blinda vid vuxen ålder genom sockersjuka, då dessa behöva även dietvård.

Styrelsen som omvaldes består av ordf. Bo Byman, kassör Sigv. Bruce, sekr. Linnéa Sjögren, samt Gottfrid Johansson, Mimmi Karlsson och Viola Högberg. Avd. har även beslutat intaga stödmedlemmar och avfordras dessa kr. 6 pr år medan övriga betala 10 kr. och för dessa även erhålla tidskriften »Diabetes». Ombud till Örebro läns samarbetskommitté blev Bo Byman, till ABF Linnéa Sjögren, samt till Barnens Dag Karl Erik Bergström.

Efter mötet visade Sigvard Bruce en mängd vackra färgbilder samt läste sekr. ett kåseri om föreningslivets avigsidor, varefter det var dags för ett trevligt kaffesamkväm.

VÄSTERVIK

Vid ett möte i Gamleby talade ombudsman Paul Gröön från Sv. Diabetesförbundet om detta förbunds arbete och dess understödande av forskningen för att lösa sockersjukans gåta. Mötet var arrangerat av förbundets Västerviksavdelning och dess ordförande Karl-Erik Johansson underhöll med en serie färgbilder från en resa i Norge.

HÄLSINGBORG

Diabetesföreningen i Hälsingborg har hållit månadsmöte i Temperancelokalen. Styrelsen hade anordnat ett bord med sockerfri choklad, diverse konserver, safter och marmelader, vilka rönste stor åtgång. Inbjudna för kvällen var styrelsen för Kullabygdens diabetesförening och hälsingborgsföreningens ordf. rapporterade från ett besök hos denna nybildade förening. Under våren har medel skänkts till medlemmar ur konsul och fru A. Hanssons fond.

SIMRISHAMN

Svenska Diabetesförbundet har hållit en sammankomst för sockersjuka i Simrishamn med omnejd

på Hantverkslokalen. Ombudsman Paul Gröön orienterade om förbundet och dess arbetsuppgifter. På sammanträdet beslöts att bilda en sockersjukeförening och det bestämdes, att den skulle heta Österlens diabetesförening. I styrelsen valdes lantbrukare Tage Ohlsson, Järrestad, till ordf.

KRISTINEHAMN

Kristinehamns Diabetesförening har haft årsmöte på Restaurang Kungsporten under ordf.-skap av Curt Larsson. Styrelsens och revisorernas berättelser godkändes och ansvarsfrihet beviljades.

Till styrelse för det kommande arbetsåret valdes Curt Larsson, ordf., Eva Persson, kassör, Gunnar Carlsson, sekr. Årsavgiften skall utgå oförändrad med 8 kr. för 1958. Till forskningsfonden har anslagits 625 kr. Som avslutning följde ett trevligt samkväm med tesupé.

Gbn

KULLABYGDEN

Kullabygdens diabetesförening har haft sammankomst å Kocks Conditori. Sekreteraren och kassaförvaltaren i Hälsingborgs diabetesförening deltog i mötet och lämnade goda råd. Fyra nya medlemmar invaldes. Styrelsen hade dukat ett bord med sockerfria safter, marmelad, choklad m. m. Föreningen kan tillhandahålla sina medlemmar sprutor, spetsar och soletter. Efter förhandlingarna följde ett trevligt samkväm.

Smärtfri injektions- spruta

Nyhet för blinda sockersjuka

Sedan några år tillbaka har det i handeln funnits en automatisk injektionsspruta för sockersjuka, vilken tillverkas av Helinos AB. På önskemål av Sv. Diabetesförbundet har tillverkaren nu kompletterat denna så att den även går att använda för blinda.

Injektionen blir smärtfri genom att nålen automatiskt tränger in under huden. Man kan ställa in nålen på precis det djup man önskar att den skall tränga in till. Vidare går sprutan att ställa in på 2 olika doser, för den som användes t. ex. 5 streck på morgonen och 7 streck på kvällen. Ris-

ken för luftbubblor har eliminerats.

En seende person måste göra själva inställningen, men sedan kan den blinde helt sköta sprutan. Om dosen skall ändras, måste ny inställning göras.

Sprutan finns endast i storlek 2 cc. Ett fodral i rostfritt stål hör till. Priset är kronor 47:50 netto. Bruksanvisning medföljer.

Beställning kan göras genom Sv. Diabetesförbundet, Majorsgat. 10, Stockholm Ö, eller genom De Blindas Förenings Garn- och Textilavdeln., Gotlandsgatan 44, Stockholm Sö.

Undertecknad, som provat sprutan under flera månader, tycker att den är utmärkt bra.

För Sv. Diabetesförbundet
Gunnel Rathsmann

Sötningsmedlet MESON

Förpackningar
och riktpriiser:

Nederlag hos:

Apotekarnes Droghandels AB, Göteborg • Apoteksvarucentralen VITRUM, Stockholm • Kronans Droghandel AB, Göteborg

MESON, det kalorifria sötningsmedlet rekommenderas för diabetiker, dietpatienter, och andra som ordinerats kalori-fattig kost.

MESON har många goda egenskaper:

Smakar sött utan bismak
Inget näringsvärde
Oskadligt för diabetiker
Tål kokning, bakning, stekning,
konservering och djupfrysning

MESON är 50 gånger sötare än socker. 4 tabletter motsvarar 25 g socker.

Innan tabletterna sättes till maten skola de lösas i litet varmt vatten eller mjölk.

Man bör med hänsyn till smaken inte använda starkare lösningar än 0,8 % (alltså ej mer än 64 tabletter i 1 l. vatten.) MESON tillhandahålls på apotek och i färghandeln.

Burkar om 50 tabletter kr. 1.75
Glas om 100 tabletter » 3.25
» » 1000 tabletter » 25.50

Blekinge läns sockersjukeförening

den bäst skötta i förbundet

— Blekinge läns sockersjukeförening är den bäst skötta inom förbundet, sade Svenska diabetesförbundets ordförande riksdagsledamoten fru Nancy Eriksson, Stockholm, i det anförande hon höll på föreningens årsmöte i Folkets hus A-sal i Karlskrona. Hon tillade att hon hoppades, att alla föreningar i landet inom en icke allt för avlägsen framtid skulle arbeta lika bra som den i Karlskrona.

Det var ett gott betyg till hrr Yngve Stranke, Werner Jonasson et compani, och årsmötesförhandlingarna vittnade om att de var välförtjänta. Dagordningen klubbades igenom utan att några större meningsskiljaktigheter yppade sig; valen var med ett undantag enhälliga och verksamhetsberättelsen talade om en betydande och betydelsefull verksamhet. Medlemsantalet var vid årsskiftet 192.

1.000 kr. hade överlämnats till Svenska Diabetesförbundet som grundplåt till en fond, som till behövande sockersjuka personer skall lämna ett ekonomiskt bidrag vid sjukdomskomplikationer som medför blindhet.

Ett sommarhem hade inköpts i Emmeryd för 14.000 kr. Det innehåller 7 rum och kök, och den tillhörande marken uppgår till 4.000 kvadratmeter.

Föreningens lagerhållning av

injektionstillbehör har ökat från 250 till 500 kr. och inkomsterna på lotterierna har uppgått till inte mindre än 4.893 kr. Inkomster och utgifter har vidare balanserat på 11.485 kr.

Till ordförande för två år omvaldes Yngve Stranke.

Bland de beslut som vidare fattades av årsmötet märkes ett anslag på 200 kr. till den fond, till vilken föreningen tidigare skänkt 1.000 kr.

Lägg ej sten på den sockersjukens börda

Efter en rast, under vilket kaffe serverades, höll förbundsordföranden Nancy Eriksson ett anförande om aktuella uppgifter i förbundsarbetet. Hon inledde med förbundsstyrelsens hälsning till »den bäst skötta föreningen i förbundet» och tackade därefter för de 1.200 kr. som föreningen skänkt.

I fortsättningen betonade hon bl. a. vikten av att understödja forskningen. Den har i dag inte kommit stort längre än den stod, när insulinet upptäcktes. Vi hoppas att det så småningom skall kunna framställas ett riktigt bote-medel mot diabetes.

De sockersjuka känner sig inte som handikappade. De klarar sig

själva och begär endast av samhället att det inte lägger sten på deras börda. Men tyvärr finns det fortfarande allt för många som inte vill avslöja att de är sockersjuka. Vi borde därför vinnlägga oss om ett ännu intimare samarbete med läkare och sjukhus. Därigenom skulle förbundet kunna tillföras flera medlemmar och våra möjligheter att hjälpa bli större.

Specialsjukhus för sockersjuka

Fru Eriksson uppmanade de närvarande att anmäla till förbundet de anmärkningar de har mot sjukförsäkringen. Den är ingalunda bra i alla detaljer, och riksdagen bättrar på den år efter år. Men vi måste stöta på myndigheterna och bevaka just de sockersjukas

intressen. För de sockersjuka hör pensionsfrågan och sjukförsäkringen ihop, och blir det en obligatorisk pension kommer denna att bli av största betydelse just för de sockersjuka. I denna är nämligen försäkringen knuten till inkomsten och inte till anställningen. Vidare erinrade fru Eriksson om den motion, som hon väckt i riksdagen om att insulintabletterna skulle tillhandahållas de sockersjuka gratis. Ersättningen för laboratorieundersökningar är en annan fråga som pochar på sin lösning, och tal. fann det orimligt att de sockersjuka skulle vara tvungna att betala dessa därför att man ännu inte ordnat läkarnas arvodesfråga. Slutligen underströk fru Eriksson behovet av ett specialistsjukhus för de diabetessjuka.

SWEET non caloric

(ingen kalori)

det nya sötningsmedlet, amerik. typ.

Användes som fullkomlig ersättning för strösocker. Liknar ej pudersocker. SWEET är avsett för diabetiker och andra som ej önska socker. SWEET är förpackat i »plast-ströare», som strör lätt och jämnt och som ej klumpar. Förpackningen räcker till flera månaders bruk. Pris 4:— kr.

Strö SWEET på havregrynsgrot, frukterème, filmjök, yoghurt, plättar, grape-fruit, syrliga bär m. m.

SWEET i sommarstugan, på resor, vid utflykter m. m. Lätt att ha med.

SWEET säljes i hälsokostaffärer m. fl. Om ej å Eder ort, sändes det fraktfritt. Tillskriv i så fall

Importfirman AUCKLAND

BROMMA 1

Etablissements

Gringoire

PITHIVIERS

Frankrikes äldsta och största fabrik för tillverkning av

BISCOTTES AU GLUTEN

(Goda rostade glutenbröd)

Rekommenderas av läkare vid sockersjuka och erhålles hos alla 1:sta klass delikatesshandlare.

Levereras till sjukhus och vilohem.

Engros från:

Arvid Nordquist HAB, Sthlm

Nordiska Kompaniet, Sthlm

Tubbin & Melander, Norrköping

Övergå till

MAZETTI LACTOVIT

skummjolk med växtolja

De flesta människor har behov av att utbyta största delen av fett i sin dagliga kost mot växtolja. Lactovit mjölk är framställd på en bas av skummjolk och majsolja. Mjölken saluföres som pulver och heter LACTOVIT.

LACTOVIT-OLJA

är en ren vegetabilisk olja med neutral smak. Den kan användas på samma sätt som olivolja och annan matolja. Som "dressing" till sallad, matfett vid bakning, stekning, frittirkokning och vid beredning av olika maträtter är Lactovit-olja utmärkt.

Rekvirera Lactovit och Lactovitbroschyrer på nedanstående kupong.

Sänd in denna kupong ifylld i fullt frankerat kuvert till

MAZETTI AB, MALMÖ 7, så sänder vi fraktfritt:

- st Lactovitbroschyrer
- st burkar Lactovit à 450 g (3 liter dryck) à kr 5:20
- st " " à 2,5 liter (17 liter dryck) à kr 22:-
- st flaskor " matolja à 1/2 liter à kr 5:75

NAMN

ADRESS

POSTADRESS

Svenska
Diabetesförbundet

Styrelsens förvaltningsberättelse

verksamhetsåret

1 januari 1957

— 31 december 1957

Förbundsstyrelsens säte har varit förlagt till Stockholm.

Verksamhetsåret är det andra av de två år som omfattas av perioden mellan riksstämmorna år 1956 och år 1958.

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning: Från lokalföreningen i Stockholm (arbetsutskottet) fru Nancy Eriksson (ordf.), herrar Albin Larsson (1:e v. ordf.), Stig Taube (sekr.), Alexis Äsbrink (kassaförv.), fröken Gunnel Rathsmän och herr Lars Östberg.

Från övriga lokalföreningar:

Herrar Eric Carlsson, Halmstad (2:e v. ordf.), Sören Gravelli, Eskilstuna (v. sekr.), Harry Boström, Göteborg, Gunnar Engleson, Lund, Bertil Nycander, Örnsköldsvik, Yngve Stranke, Karlskrona, Nils Strid, Norrköping, med herrar Rune Johansson, Göteborg, Lars Kärne, Uppsala, och Martin Lindström, Skellefteå som suppleanter.

Sammanträden

Förbundsstyrelsen har sammanträtt den 17 mars och 10 november i Stockholm. Arbetsutskottet har under året haft 11 protokollförda sammanträden.

Läkarrådet

Dr Bo Andersson, Stockholm, har utsetts till medlem i läkarrådet efter dr J. Möllerström. Läkarrådet hade sitt årssammanträde den 7 december i Stockholm. Bland de frågor som behandlades kan nämnas »Broschyr över måltidsplanering vid diabetes», diabetesundersökningen och Medicinalstyrelsens utredning rörande de sockersjukas anställningsförhållanden.

Tidningen Diabetes

Tidningen har nu en upplaga av 4.000 ex. Under året har gratis-

Kemikaliefria naturliga dietprodukter . . .

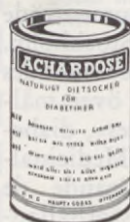

SPECIALKNÄCKEBRÖD

av fullkorn. - Kolhydratreducerande.
1 skiva motsvarar 4 g kolhydrat. Med
dekl. B1- och E-vitaminhalt å förpackn.

SOYOLK

avbittrat sojabönsmjöl.
Framstående energi-
givande köttersättning.
Rik å B-vitamin, mi-
neral- och äggvite-
ämnen. Paket å 450 g
motsvarar i näringsvärde ca 30 ägg.
SOYOLK till såser, majonäser, matlag-
ning och bakning.

ACHARDOSE DIETSOCKER

Kemikaliefritt sötnings-
medel. Naturrent kol-
hydrat. Skonar lever,
galla och njurar.
Dosering: 10—20 g pr
måltid för diabetiker.

CENOVIS VITAMINEXTRAKT

jästextrakt (koksaltfritt).
Delikat! Innehåller jäs-
tens alla värdefulla äm-
nen inkl. B-vitaminskom-
plex. Till pålägg samt
berikning vid all mat-
lagning.

Finnes i alla reform- och hälsokostaffärer

Generalagent: **SANFARM-PRODUCTS** Göteborg 6

DIETADE

naturliga fruktinläggningar
fria från kemiska sötnings-
medel, färg och kemikalier.
Aprikos, persikor, ananas
och fruktcocktail.

JOKO

Dr. Albrechts äkta bul-
gariska yoghurtkoncen-
trat JOKO innehåller
alla yoghurtens tarm-
floraneutraliserande och
ämnesomsättnings-befrämjande ämnen.
JOKO är fettfri. JOKO drickes med
vatten eller råsaft. Härligt uppfriskande.

exemplar av tidningen utdelats till sjukhus och vissa läkare. För övrigt kan noteras att en hel del föreningar har utnyttjat erbjudandet att prenumerera kollektivt på tidningen.

Insamlingsverksamheten

Pappersinsamlingen har under året pågått i ungefär samma omfattning som tidigare. Jultian har även i år givit ett tillfredsställande resultat.

Rikslotteriet som omfattade 200.000 lotter är ännu inte slutredovisat men 60.000 kronor har inlevererats till förbundet som förskott.

Testamente

Framlidna fru Ingrid Landberg, Fagersta, har till förbundet testamenterat halva sin kvarlåtenskap. Storleken av testamentet är ännu icke fullt klarlagd.

Forskningsfonden

Laborator Rolf Luft har tilldelats 11.500:— kronor för inköp av en ögonbottenkamera. Beträffande fonden i övrigt hänvisas till särskild bilaga.

Hjälpfond

Blekinge läns sockersjukeförening har skänkt 1.000 kronor som grundplåt till en fond för i första hand behövande blinda sockersjuka personer tillhörande Svenska Diabetesförbundet. Arbetsutskottet har utarbetat förslag till stadgar och bestämmelser för fonden. Styrelsen kommer att vid 1958 års

riksstämma framlägga förslag beträffande fonden.

Lokalföreningar

Nya föreningar har under året bildats i Köping, Sandviken, Boden och Sundsvall. Antalet föreningar är nu 57 st.

Föreningen för sockersjuka i Stockholm m. o. har beslutat att utträda ur förbundet och med anledning härav har en ny lokalförening bildats i Stockholm. Den nya föreningens namn är Diabetesföreningen i Stockholm.

Ekonomi

Beträffande ekonomin hänvisas till bifogade bokslut med bilagor.

Internationellt samarbete

Förbundet har varit medlem i »International Diabetes Federation» och »Nordiska Diabetikers Samarbetskommitté». Av sistnämnda organisation utgivna riktlinjer för ändamålsenlig utrustning med insulinsprutor har distribuerats till samtliga apotek i landet.

Uppvaktningar

Efter uppvaktningar av förbundsordf. och ombudsmannen hos chefen för Medicinalstyrelsens Skärmbildsbyrå, professor Carl Wegelius och dr J. Lundqvist i Svenska Nationalföreningen mot Tuberkulos och Andra Folksjukdomar för att väcka intresse för en allmän sockersjukeundersökning i samband med skärmbilds-

undersökningar avsändes i en skrivelse till chefen för Medicinalstyrelsen, generaldirektör A. Engel för att av Medicinalstyrelsen få besked om värdet av en sådan undersökning.

Vare sig Nationalföreningen eller Skärmbildsbyrån hade någon möjlighet att ekonomiskt biträda undersökningen men ansåg i likhet med Medicinalstyrelsen, att det skulle vara ytterst värdefullt om en sådan undersökning kom till stånd.

Då Blekinge stod i tur att 1958 starta en skärmbildsundersökning, tillskrev förbundet landstinget därstädes med hemställan om att en sockersjukeundersökning måtte startas i samband med den planerade skärmbildsundersökningen. Ledamoten av förbundets läkarråd överläkare Bertil Scherstén har tillsammans med Blekinge läns sockersjukeförening lyckats genomdriva i landstingets förvaltningsutskott att på landstingets bekostnad en diabetesundersökning före-

tages enligt Clinitestmetoden samtidigt med skärmbilden.

Under året har förbundet haft kontakter med Medicinalstyrelsen i avsikt att erhålla BZ-55 och D-860 frilistade. En skrivelse har också under året avgått till Läke-medelskommittén med hemställan att på den fria läkemedelslistan uppföra tablettorna. Senare har motion väckts i riksdagen.

Förfrågningar har gjorts hos den utredningsman, som tillsattes för att omarbета läkevärdstaxan m. m. för att lab.-kostnaderna skulle ersättas av sjukkassan. Utredningen är ännu icke slutförd.

Slutord

Det gångna året har givit förbundet organisatorisk stadga. Tidningen har blivit ett utmärkt språkrör för förbundet och står på sund ekonomisk bas. Med nuvarande kansliet vågar styrelsen hoppas på en framgångsrik utveckling och vill till slut uttala ett tack för gott arbete.

Stockholm den 28 mars 1958

Nancy Eriksson

<i>Nils Strid</i>	<i>Sören Grawelli</i>
<i>Bertil Nycander</i>	<i>Harry Boström</i>
<i>Gunnel Rathsmann</i>	<i>Albin Larsson</i>
<i>Yngve Stranke</i>	<i>Gunnar Engleson</i>
<i>Stig Taube</i>	<i>Alexis Åsbrink</i>

Eric Carlsson

Revisionsberättelse

Undertecknad, som utsetts att granska räkenskaper och förvaltning för Svenska Diabetesförbundet avseende år 1957, får efter avslutad revision avgiva följande berättelse.

För fullgörande av mitt uppdrag har jag tagit del av protokoll, räkenskaper, styrelsens förvaltningsberättelse, balans- samt vinst- och förlusträkningarna slutande på respektive kronor 154.066:85 och kronor 99.527:09, liksom försäkringar och andra handlingar, vilka lämna upplysning om förbundets ekonomi och förvaltning.

Förbundets räkenskaper hava siffergranskats genom min försorg och bank- och postgirobehållningarna hava avstämts.

Min granskning har även omfattat räkenskaper och förvaltning för Diabetes, De Sockersjukas Tidskrift, vars vinst- och förlusträkning slutar på kronor 27.258:65 och balansräkning på kronor 5.509:67.

Den av mig företagna revisionen har icke givit anledning till anmärkning med avseende på de till mig överlämnade redovisningshandlingarna eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av förbundets angelägenheter.

Jag tillstyrker, att riksstämman beviljar styrelseledamöterna ansvarsfrihet för det år redovisningen omfattar.

Stockholm den 20 april 1958

B. Lindeberg
auktoriserad revisor

BOKSLUT FÖR ÅR 1957

Ingående balansräkning den 1/1 1957

Tillgångar	Skulder
Kassa	23: 54
Postgiro	2.042: 98
Bank	74.902: 91
Diverse personer	1.820: 63
Obligationer	1.000: —
Kronor	79.790: 06
	Obet. forskningsanslag 8.500: —
	Diverse personer 865: 18
	Konvalescenthemsfond 7.000: —
	Forskningsfond 20.920: 86
	Kapital Konto 42.504: 02
	Kronor 79.790: 06

Vinst- och förlusträkning 1/1—31/12 1957

Utgifter:	Inkomster:
Omkostnader	37.745: 94
Överf. till lotterikonto	60.000: —
Årets överskott	1.781: 15
Kronor	99.527: 09
	Pappersinsamlingen 25.734: 58
	Avgår 10 % till lokalfören. 2.514: 75
	Pappersinsamlingen netto .. 23.219: 83
	Medlemsavgifter 4.601: 25
	Jultian 7.440: —
	Räntor 4.266: 01
	Diabeteslotteriet 60.000: —
	Kronor 99.527: 09

Utgående balansräkning den 31/12 1957

Tillgångar	Skulder
Kassa	188: 99
Postgiro	1.884: 69
Bank	
Postsparb. ... 8.001: 39	Obet. forskningsanslag 11.500: —
Kap.-saml.-räkn.	Diverse personer 3.082: 65
Skand. Bank. . 41.112: 60	Lotterikonto 60.000: —
S. H. B. 100.138: 08	Konvalescenthemsfond 7.000: —
149.252: 07	Hjälpfond 1.000: —
Diverse personer	Forskningsfond
Obligationer	Saldo 1/1 1957 20.920: 86
	Årets inkomst 15.825: 22
	Summa 36.746: 08
	Årets anslag . 9.547: 05
	27.199: 03
	Kapitalkonto
	Saldo 1/1 1957 42.504: 02
	Årets överskott 1.781: 15
	44.285: 17
Kronor	154.066: 85
	Kronor 154.066: 85

SPECIFIKATION AV OMKOSTNADER

	1955/56	1/4—31/12 1956	1957
Resor och tillhörande kostnader för följ. ändamål:			
Riksstämman		2.883: 35	
Styrelsesammantråde, 1 st.		1.862: 70	
Styrelsesammanträden, 2 st.			3.182: 50
Styrelsesammanträden, 3 st.	3.385: 55		
Arbetsutskottets sammanträden	292: 45	108: 86	147: 07
Läkarrådet	289: —	337: —	231: —
Ombudsman	643: 95	61: 70	2.456: 25
Styr.-led. m. fl. till lokalfören.-sammanträden .	524: 40	293: 70	
Internat. Diabetes Federations kongress	4.396: 81		
Internordiska sammankomster		794: 30	
Diverse	73: —		
	9.605: 16	6.341: 61	6.016: 82
Kansli och ombudsman	24.264: 16	10.530: 31	22.454: 88
Bildande av lokalföreningar	91: —		348: 81
Arvoden	2.520: —	2.693: 75	2.925: —
Revision och siffergranskning	75: —	150: —	75: —
Garantiförsäkring av kassaförvaltare	107: —	107: —	107: —
Duplicering, skrivarbete, kontorsmateriel	643: 65	1.315: 85	352: —
Porto	319: 78	464: 50	82: 60
Telefonsamtal	348: 74	335: 78	66: 30
Hyllningar, blommor, kransar, telegram	136: 75	146: —	82: 90
Kostnader vid uppvaktn. hos myndigheter och dylika sammanträden	165: 10	86: 69	
Annonser och propaganda	125: 75	45: —	
Annonser angående ombudsman	315: —	198: —	
Årsavgift till International Diabetes Federation	427: 11		445: 85
Kostnader för utställningen »Medicin och teknik»	418: —	104: —	
Trycksaker, tryck, böcker, tidningar, fotos	64: 25	50: 80	64: —
Tryckning av stadgar i 10.000 ex.		205: —	
Folder »Hjälp oss att lösa gåtan» i			
250.000 ex.	1.050: 50*		
100.000 ex.			2.722: 20
Kostnader för jultian	2.156: 36	1.034: 95	710: 88
Pressurklipp	185: 75	184: 45	275: 45
Barnkolonifilm	400: —		407: —
Skrivmaskin		485: 10	
DIABETES nr 4/1956 gratis till lokalföreningar- nas samtliga medlemmar		1.783: 80	
DIABETES propagandaexemplar till läkare			900: —
Pifco massageapparater		322: 15	
Diverse	155: 50		76: 55
	43.574: 56	26.584: 74	38.113: 24
Avgår: Inbetalningar för medlemskort	74: —	24: —	86: —
» » massageapp.			281: 30
<i>Summa omkostnader kronor</i>	<i>43.500: 56</i>	<i>26.560: 74</i>	<i>37.745: 94</i>

* Härtill kommer kr. 2.100, som utbetalats under år 1954/55

FONDEN FÖR VETENSKAPLIG FORSKNING

Sammanställning av inkomster och utgifter från fondens instiftande år 1953

till den 31/12 1957

Inkomster:

Bidrag från lokalföreningar:

Alingsås	253: 28	
Arvika	500: —	
Borås	100: —	
Eskilstuna	2.500: —	
Gävle	1.005: 11	
Göteborg	500: —	
Hallstahammar	1.250: —	
Halmstad	2.750: —	
Hedemora	1.500: —	
Hälsingborg	2.700: —	
Hässleholm	100: —	
Jönköping	300: —	
Karlskoga	1.090: —	
Karlskrona	1.400: —	
Katrineholm	1.350: —	
Kiruna	245: —	
Kristinehamn	1.175: —	
Linköping	600: —	
Nyköping	174: —	
Skellefteå	1.397: —	
Stockholm	2.122: 09	
Södertälje	1.550: —	
Trelleborg	155: —	
Trollhättan	1.100: —	
Uppsala	2.000: —	
Värnamo	524: —	
Västervik	1.420: —	
Åmål	400: —	
Örebro	1.600: —	
Örnsköldsvik	75: —	31.835: 48
Ann-Marie Faxe	1.000: —	
Enskilda personer	2.858: 70	
Pensionerade Statstjänstemäns Riksförbund	300: —	
Olofstroms Kyrkliga Arbetsförening	100: —	
Hälsingborgs Kooperativa Kvinnogille	175: —	
Kärrtorps Kooperativa Kvinnogille	114: 50	
I stället för blommor vid avlidnas bårar	6.555: —	
Överfört från Svenska Diabetesförbundets kapital:		
År 1952/53	15.000: —	
År 1954/55	20.000: —	35.000: —
Testamente från Augusta Ramström	8.430: 58	
Sandrew-teatrarna	1.283: 62	
Diverse	393: 20	
Summa inkomster		88.046: 08

Utgifter:

Anslag till:			
Svenska Diabetesstiftelsen	13.047: 05		
Docent Rolf Luft	29.300: —		
Docent Möllerströms 60-årsfond	1.000: —		
Intern. Diabetes Federation vid anordn. av med. kongress	500: —		
4 st. forskare okt. 1955	10.000: —		
2 » » nov. 1956	7.000: —	60.847: 05	
			<i>Fondens behållning den 31/12 1957 Kr. 27.199: 03</i>

Tidskriften Diabetes

EKONOMISK RAPPORT PER DEN 31 DECEMBER 1957

Ingående balanskonto den 1/1 1957

Prenumerationer 1957	2.215: 75	Kassa	306: 24
Diverse personer	4.077: 57	Postgiro	3.139: 03
Eget kapital	868: 08	Bank	376: 83
		Div. personer	2.889: 30
		Inventarier	450: —
	<u>Kronor 7.161: 40</u>		<u>Kronor 7.161: 40</u>

Vinst- och förlustkonto den 1/1—31/12 1957

Tryckkostnader	13.254: 54	Prenumerationer	8.857: 70
Klichéer	2.065: 80	Kollektivprenumerationer ..	6.841: —
Arvode och honorar	7.157: 85	Lösnummerförsäljning	277: 35
Omkostnader	3.233: 31	Annonser	8.943: —
Forskningsbidrag	1.000: —	Bidrag till läkarpren.	900: —
Diverse	450: 45	Forskningsbidrag	1.000: —
	27.161: 95	Diverse	439: 60
Årets vinst	96: 70		
	<u>Kronor 27.258: 65</u>		<u>Kronor 27.258: 65</u>

Utgående balanskonto den 31/12 1957

Postgiro	2.068: 04	Kassa	1: —
Bank	376: 83	Prenumerationer 1958	1.707: 60
Diverse personer	2.614: 80	Diabeteslotteriet 1957	84: —
Inventarie	450: —	Diverse personer	2.752: 29
		Kapital	964: 78
	<u>Kronor 5.509: 67</u>		<u>Kronor 5.509: 67</u>

Stockholm den 6 mars 1958

PAUL GRÖÖN

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET

ARBETSUTSKOTTET:

- Ord. Ordförande: Riksdagsledamot fru Nancy Eriksson, Roslagsgatan 11, Sthlm Va.
Sekreterare: Ingenjör Stig Taube, Getfotsvägen 42, Enskede.
Kassaförv.: Byrådirektör A. Åsbrink, Abrahamsbergsvägen 19, Bromma.
Fröken Gunnel Rathsmann, Gotlandsgatan 44, Stockholm Sö.
V. sekr.: Slöjdlärare Bertil Johansson, Kevingeringen 83, 4 tr., Danderyd.
Suppl.: 1:e v. ordf.: Verkmästare Albin Larsson, Åsögatan 158, 3 tr., Stockholm Sö.
Fru Britt-Lis Lindqvist, Norrbackagatan 5, nb., Stockholm Va.

ÖVRIGA STYRELSELEDAMÖTER:

- Ord. 2:e v. ordf: Förrådsman Yngve Stranke, Drottninggatan 44, Karlskrona.
Civiling. Bertil Nycander, Skyttegatan 6 B, Örnsköldsvik.
Tjänsteman Nils Strid, Smedstugugatan 18 A, Norrköping.
Försäljare Harry Boström, Majstångsgatan 11 F, Göteborg.
Tjänsteman Rune Johansson, Bildradiogatan 51, Järnbrott
Docent, med. dr Gunnar Engleson, Allhelg. Kyrkogata 10, Lund.
Tekniker Martin Lindström, Viktoriagatan 7, Skellefteå.
Suppl. Kamrer Sven Durén, Lästmakargatan 1 A, Uppsala.
Fru Signe Andersson, Mellersta Stenbocksgatan 39 B, Hälsingborg.
Herr Herman Rubinstein, Pl 273, Smålands Taberg.

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS KANSLI:

Majorsgatan 10, Stockholm Ö, tel. 61 39 49
Ombudsman: Paul Gröön, Ormängsgatan 63 A, Vällingby.
Postgiro: Kontrollgiro nr 900 901, Kassaförvaltarens adress.

TIDSKRIFTEN DIABETES - De sockersjukas tidskrift

Redaktör: Olof Eisen.
Exp. och annonsavd.: Majorsgatan 10, Stockholm Ö, tel. 61 39 49.
Prenumeration 7 kr. per år.
Postgiro 50 07 75
Annonsspriser:
Helsida 200: —, halvsida 120: —, kvartssida 60: —, sista omslags-
sidan 250: —. Bestämd placering 10 % förhöjning.

SMÄRTFRI INJEKTION

FÖR DIABETIKER

Injektionspistolen Original Helinos — en verklig hjälp för varje diabetiker — är enklare att använda än en vanlig spruta och ger fullständigt smärtfria injektioner.

Det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället. Kanylen, som är synnerligen hållfast och aldrig kan lossna av sig själv, slår blixtnabbt in till det på förhand inställda injektionsdjupet.

Original Helinos är enkel att ta isär och rengöra. Tättslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen.

Nyhet: Injektionspistolen finns även i specialutförande med två, oberoende från varandra fixerbara injektionsdoser (morgon- och kvällsdos). Inställningen sker medelst vridning av pistongen.

Säljes genom apotek, väl sorterade sjukvårdsaffärer samt Sockersjukas föreningar.

Pris: 46:30

Specialspruta för blinda: 62:10

Medlemmar i Svenska Diabetesförbundet erhåller nedsatt pris vid inköp genom lokalföreningarna.

AB HELINOS

Kirurgiska Instrumentfabriken

SKÄRHAMN

Tel. Varen (04) 702 24

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1919. Den första produktionen har allt sedan dess varit inriktad på att täcka landets behov. Preparatens kvalitet har alltid anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Detta preparat är beredd av rent, kristallinsulin framställt i Vitrums moderna fabrik enligt de senaste forskningsresultaten.

Vitrum

Göteborgs universitetsbibliotek

6000248823